



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 269/2008/Pan.

## A Független Rendészeti Panasztestület

42/2009. (III. 4.) számú

### állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) egy budapesti és egy történelmi panaszos<sup>1</sup> (a továbbiakban együtt: panaszosok) 2008. október 10-én előterjesztett panaszát a 2009. március 4-én tartott zárt ülése alapján

#### á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a **Budapesti Rendőr-főkapitányság** (a továbbiakban: BRFK) **vezetőjéhez**.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

#### Indokolás

##### I.

A panaszosok 2008. október 10-én a velük szemben, 2008. október 4-én foganatosított rendőri intézkedés miatt terjesztették elő panaszukat az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Központi Panaszirodáján. A panaszosok – akikkel szemben azonos időpontban azonos tartalmú rendőri intézkedést foganatosítottak – kifejezetten kérték, hogy panaszukat a Testület bírálja el, ezért az ORFK Ellenőrzési Szolgálat 2008. október 22-én a panaszt és az ahhoz csatolt CD lemezt megküldte a Testülethez.

<sup>1</sup> Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

## II.

A panaszbeadvány szerint a panaszosok 2008. október 4-én 16 óra 40 perc körül gyalogosan haladtak Budapesten a Hősök tere irányába, a több civil szervezet által meghirdetett „Erőszak és kirekesztés mentes Magyarországért” elnevezésű rendezvényre, amikor is azt észlelték, hogy a Budapest, VI. kerület Dózsa György út - Szondi utca kereszteződésénél az utat teljes szélességben vaskordon zárja el, ami mögött rendőrök tartózkodnak. A panaszosok kérése ellenére a szolgálatot teljesítő rendőrök az útlezárás okáról, a Hősök terére eljutás módjáról, továbbá a helyszínt biztosító parancsnok vagy rendbiztos nevééről, elérhetőségéről nem tudtak vagy nem akartak felvilágosítást adni. A panaszosok a helyszínen tájékozódtak, és utóbb kiderült, hogy az ott szolgálatot teljesítők a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság állományába tartoztak.

A panaszosok állítása szerint a vaskordon Múzeum melletti részénél egy szűk helyen volt lehetőség a Hősök tere felé továbbjutni, ezért elindultak abba az irányba. Ekkor azonban két, nevet és sorszámot nem tartalmazó „Tarka Magyar!” rendezői kártyát viselő személy a panaszosok elé állt és megakadályozta őket a továbbjutásban. A Testület rendelkezésére bocsátott, hang- és fényképfelvételeket tartalmazó CD lemezen valóban az látható, hogy név és sorszám nem volt a rendezői kártyákon.

A rendelkezésre bocsátott felvétel tanúsága szerint az egyik rendezői kártyát viselő személy többször hangosan elmondta a panaszosoknak, hogy meg szeretné kérni őket, hogy „ne jöjjenek be”. Ugyanez a személy azt mondta, hogy nyilvános ugyan a rendezvény, de olyan híreket kaptak, hogy „lesz esetleg provokáció, erőszak” és azt szeretnék elkerülni. Amikor a panaszosok az akadályozás indokáról érdeklődtek, a megkérdezett személy először azt mondta, hogy „nem tudok semmi konkrét indokot mondani. Azt az információt kaptuk, amikor ide beérkeztünk – nem tudom megmondani, hogy kitől –, hogy önöket, akikre rámutattak, ne engedjük be.” A panaszos kifogásolta a diszkriminatív fellépést, és szeretne volna megtudni a rendező nevét, de az nem válaszolt rá. A panaszosok szerettek volna a főrendezővel beszélni, mire azt a választ kapták, hogy nincs ott. A panaszos megaláznál tartotta a helyzetet, de az egyik rendező úgy reagált, hogy „amikor a mi szervezetünknek van rendezvénye, önök – bejöhetnek, ezt viszont nemcsak mi szervezzük, hanem más szervezetekkel együtt. Miután több szervezet van, egy megállapodás szerint nem mindenkit engedünk be. Nekem ehhez kell tartanom magam.”

A panaszos ekkor közölte, hogy szabad mozgásában akadályozzák, ami miatt bűncselekményt követnek el.

A panaszosok beadványukban azt sérelmezték, hogy a közelben tartózkodó rendőrök „tétlenül nézték”, hogy a panaszosokat megakadályozzák a nyilvános rendezvényre való bejutásban. A panasz, illetve az ahhoz csatolt hangfelvétel ugyanakkor nem tartalmazza azt, hogy a panaszosok ténylegesen segítséget kértek volna a közelben szolgálatot teljesítő rendőröktől.

A panaszosok végül a Múzeum Állatkert felőli oldalán indultak el, ahol azonban sok fegyveres rendőr és szolgálati autó állt, így arról sem tudtak továbbhaladni.

A Múzeum Városligeti tó felőli részét a Készenléti Rendőrség állományjelzését viselő rendőrök állták körül, megakadályozva ezáltal az innen történő továbbjutást is. Az itt szolgálatot teljesítő rendőrök sem tudtak, vagy nem akartak felvilágosítást adni a panaszosok részére a továbbjutás lehetőségéről, a helyszíni parancsnok vagy rendbiztos nevééről és elérhetőségéről, ellenben a Városligeti hídtól a Jégpálya és a Hősök tere irányába a közlekedést lezárták.

A panaszosok egyike ezt követően, 17 óra 40 perc körül, a rendőrségi 107-es számról próbált tájékoztatást kérni, amit azonban – a hosszas telefonbeszélgetés ellenére – nem kapott meg.

A panaszosok alkotmányos és emberi jogaik megsértéseként értékelték az eljárást, ezért kérték a Testület vizsgálatát annak érdekében, hogy a leírtakhoz hasonlóan elkövetett jogellenes diszkrimináció tilalmába ütköző eljárásokat megszüntessék.

### III.

A Testület a panasz érdemi kivizsgálása érdekében tájékoztatást kért BRFK-tól a 2008. október 4-ei rendezvényvel kapcsolatban.

A BRFK a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszüggyel összefüggő rendőrségi dokumentumokat:

- Budapest rendőrfőkapitányának 110-56/2008. ált. számú egyedi utasítását,
- a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztálya vezetőjének 122-20-100/73/2008. RP. számú jelentését,
- az ORFK Rendészeti Főigazgatóság Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: Készenléti Rendőrség) parancsnoka által 30-4/407/1/2008. Ált. sz. tájékoztatását.

A fenti dokumentumok mellett a panaszügy elbírálása során a Testület figyelembe vette a korábbi, azonos rendezvény miatt hozzá benyújtott panaszügyek vizsgálata körében, a BRFK Rendészeti Helyettese által adott tájékoztatást, továbbá az MTI-nek a rendezvény biztosításáról és az útlezárásokról szóló közleményeit, melyek alapján az alábbi tényállást állapította meg.

1) A BRFK Rendészeti Helyettesének tájékoztatása szerint 2008. október 4. napjára az „Összefogás az Erőszak Ellen” civil tömörülés jelentett be demonstrációt 16 óra 30 perctől 21 óráig terjedő időre, amelynek keretében a résztvevők az Erzsébet térről vonultak a József Attila utca – Andrassy út – Oktogon – Kodály körönd útvonalon a Hősök terére. A biztosítási tevékenységet ellátó állomány feladatait a végrehajtás megkezdése előtt kapott eligazítás és folyamatos rádiókapcsolaton keresztül utasítások szerint hajtotta végre.

2) A rendezvény miatt Budapest rendőrfőkapitánya a 110-56/2008. ált. számú egyedi utasításával fokozott ellenőrzést rendelt el 2008. október 4-én 0 órától 24 óráig Budapest teljes területére. Az utasítás szerint a központi biztosításba beosztott rendőri állomány feladata az esetleges jogsértések kialakulásának megakadályozása, és annak keretében szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat- és csomagátvizsgálások végrehajtása volt. Az egyedi utasítás indokolása szerint a bejelentett rendezvényre jelentős számú résztvevőt prognosztizáltak, akik között ellentétes érzelmű, illetve nézeteket valló csoportok megjelenését is valószínűsítették. Emiatt a rendezvények előkészítése, lebonyolítása, utóbiztosítása, illetve a gyülekezési jogukkal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.

A Testület itt megjegyzi, hogy az MTI közleményt adott ki, amely szerint a BRFK Közrendvédelmi Helyettese a 2008. október 3-án tartott sajtótájékoztató alkalmával közölte: aznap estétől a rendőrség lezárja az Andrássy út bekötő utcáit, és aki részt akart venni az eseményen, azok az Erzsébet téren és a Hősök terén csatlakozhatnak majd a megmozduláshoz, útközben arra nem lesz lehetőség. A résztvevők az Erzsébet téren gyülekeznek majd, onnan rendőri biztosítás mellett vonulnak az Andrássy úton a Hősök terére. A rendőrség azt ígérte továbbá, hogy akiknek dolguk van a lezárt területen – ott élnek, dolgoznak, színházba, esküvőre tartanak – egy ellenőrzés után eljuthatnak céljukhoz. A közleményben továbbá az áll, hogy a rendőrség a szervezőkkel mindenben megegyezett. A szervezők dönthetik el, ki jöhet be a rendezvényükre, és ki nem. Ha korlátozni szeretnék valaki belépését, és ezt nem tudják megoldani a rendezők, akkor kérhetik a rendőrség segítségét.

A BRFK 2008. október 3-án, 13 óra 17 perckor a rendezvénnyel kapcsolatban továbbá közleményt adott ki arról, hogy fokozott ellenőrzést rendel el a rendezvény idejére, amelynek „célja a közbiztonságot veszélyeztető cselekmények, események megelőzése, megakadályozása. Az ellenőrzés keretében a rendőrség személyeket igazoltathat, ruházatukat, járművüket átvizsgálhatja, a közbiztonságra veszélyt jelentő eszközöket, anyagokat lefoglalhatja, illetve azoknak a rendezvény, esemény helyszínére történő bevitelét megtilthatja.” A közleményben szerepel továbbá, hogy a „fokozott ellenőrzés bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy a gyanús, feltehetően bűncselekményt vagy szabálysértést elkövetni szándékozó személyeket a rendőrség intézkedés alá vonjon. A maszkot viselő személyeket fokozottan ellenőrizzük, őket dokumentáltan igazoltatjuk és felhívjuk a figyelmüket a jogkövető magatartásra. A BRFK mindent megtesz annak érdekében, hogy a fokozott ellenőrzés a békésen demonstrálókat és az állampolgárokat ne zavarja, célja kizárólag a jogsértő cselekmények megelőzése, illetve megakadályozása.”

3) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztálya vezetőjének 122-20-100/73/2008. RP. számú jelentése utal a 2) pontban ismertetett, a Budapest Rendőrfőkapitánya által elrendelt fokozott ellenőrzésre. A jelentés tartalmazza továbbá, hogy az „Összefogás az Erőszak Ellen” civil tömörülés rendezvényének biztosítása során a rendőri állomány feladatai a 188-1/71/2008. TÜK sz. Biztosítási Terv V. fejezetében meghatározottak alapján kerültek meghatározásra.

A jelentés egyenként felsorolja az egyes szolgálati csoportosítások (a biztosítás parancsnoka, a közterületi mozgó közrendvédelmi, illetve közlekedésrendészeti parancsnok, az általános forgalombiztonsági helyettes, a bűnügyi parancsnok, az operatív hírszerzés parancsnoka, a helyszínparancsnokok és az útvonalparancsnokok, a BRFK törzs közrendvédelmi és bűnügyi parancsnoka, a Központi Ügyeleti Főosztály ügyeletvezetője, a rendbiztos, a kordonszolgálat, illetve az egyes alcsoportok és mobilcsoportok) feladatait.

4) A Készenléti Rendőrség parancsnokának 30-4/407/1/2008. Ált. sz. tájékoztatása utal arra, hogy az „Összefogás az Erőszak Ellen” civil tömörülés által szervezett rendezvény biztosítása során a Készenléti Rendőrség a BRFK alárendeltségében látta el szolgálati feladatait.

A parancsnoki tájékoztatás szerint a Készenléti Rendőrség állományába tartozók a panaszosok által megjelölt , Dózsa György út – Szondi utca kereszteződésénél a megjelölt időben (16 óra 40 perc körül) nem láttak el szolgálati feladatot, csupán a Múzeum Városligeti tó felőli részénél.

#### IV.

Annak megítélése során, hogy a panaszosok által csatolt hang- és képfelvételek felhasználhatóak-e a Testület eljárásában, a Testület a Legfelsőbb Bíróság gyakorlatára támaszkodott. A Legfelsőbb Bíróság e tárgyban – a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére (a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 4. §) is utalva – elsőként a BH 1985. 57. szám alatt közzétett eseti döntésben adott iránymutatást. Kimondta, hogy a hangfelvételnek a bírósági vagy szabálysértési eljárásban bizonyítékként való előterjesztése felhasználásnak – nyilvánosságra hozatalnak – minősül és a felhasználás tényének megállapítása szempontjából közömbös az, hogy a hangfelvétel készítése a személyiségi jog megsértésével vagy ilyen jogsértés nélkül történt. Az igazság érvényesülésének biztosítása közérdek és a bizonyítás ezt a célt szolgálja. Nem lehet ezért a hangfelvétel felhasználását visszaélésnek tekinteni, ha ez a hangfelvétel felhasználójával szemben elkövetett jogsértéssel kapcsolatos bizonyítás érdekében történik. Erre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy eljárásában a felvételek bizonyító erővel rendelkeznek, ezért azokat vizsgálata során felhasználta.

#### V.

A Testület a panaszbeadvány és a rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbi megállapításra jutott.

1) A panaszosok beadványukban elsőként azt sérelmezték, hogy a közelben tartózkodó rendőrök „tétlenül nézték”, hogy a rendezők megakadályozzák a nyilvános rendezvényre való bejutásban.

A panaszosoknak ezt az állítását ezzel szemben a Testület részére rendelkezésre bocsátott hang-és képfelvételek nem támasztották alá; továbbá a panaszbeadvány nem

tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy a panaszosok ténylegesen segítséget kértek a szolgálatot ellátó rendőröktől a rendezvényre történő bejutáshoz.

A Testület megállapította, hogy az „Összefogás az Erőszak Ellen” civil tömörülés által szervezett rendezvény a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozik.

A Gytv. 11. §-a szerint a rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik; továbbá a rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik.

A szervező a rendezvény megszervezésével felelősséget vállal a rendezvény rendjének megtartásáért. A rendezvény rendjének fenntartása alapvetően a szervező kötelessége, aki e kötelezettségének elsősorban a rendezvény zavartalan lebonyolítását biztosító rendezők megbízásával tesz eleget.

A Testület hatáskörét az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Eszerint csak a rendőri szervek intézkedéseit (kötelezettségsértéseit, intézkedéseit, intézkedéseinek elmulasztását, illetve kényszerítő eszköz alkalmazását) vizsgálhatja – abban a kérdésben, hogy a rendőri intézkedés a panaszos alapvető jogát sértette-e vagy nem. A Testület megállapítja, hogy nincs hatásköre annak megítélésére, hogy egy rendezvény szervezője miért dönt úgy, hogy egyes személyeket beenged-e a rendezvény területére vagy sem.

A rendezvény szervezője jogosult eldönteni azt, hogy ki léphet be a rendezvényre és ki nem, ezért ha korlátozni kívánja valakinek a belépését, azt a rendezők segítségével tudja megoldani. Amennyiben a rendezők nem tudják ezt a feladatukat ellátni, úgy kérhetik a rendőrség segítségét (közreműködését).

2) A panaszosok beadványukban továbbá sérelmezték, hogy a szolgálatot teljesítő rendőrök sem a Dózsa György út – Szondi utca kereszteződésénél, sem pedig a Múzeum Városligeti tó felőli oldalánál nem adtak felvilágosítást a továbbjutás lehetőségéről, a helyszínt biztosító parancsnok vagy rendbiztos nevéről és elérhetőségéről. Ezt a tájékoztatást a panaszosok a rendőrségi 107-es hívószámról sem kapták meg.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Jelen panaszügyben a panaszosok által benyújtott CD-lemez felvételei között nem található olyan hangfelvétel, ami ezt az állítást alátámasztaná. A Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi dokumentumokban szintén nem található ezt az állítást alátámasztó adat, információ, ezért a panaszos állítását nem fogadta el.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőri intézkedés alapvető jogot nem sértett, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint, a panasz áttételéről döntött.

**Budapest, 2009. március 4.**

**Dr. Kaltenbach Jenő**

elnök,  
testületi tag

**Dr. Juhász Imre**

elnökhelyettes,  
testületi tag

**Fráterné dr. Ferenczy Nóra**

előadó testületi tag

**Dr. Féja András**

testületi tag

**Dr. Kádár András Kristóf**

testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület